

Силабус курсу

«Порівняльне цивільне право»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань - 29 Міжнародні відносини
Спеціальність - 293 Міжнародне право
Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Рік навчання: 2, Семестр: 3,4

Кількість кредитів: 7 Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.філ.(право), доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права

Поперечна Ганна Михайлівна

Контактна інформація h.stakhyra@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Курс «Порівняльне цивільне право» направлений на глибоке та ґрунтовне вивчення студентами особливостей правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин у різних цивільно-правових системах. Вивчення дисципліни передбачає усвідомлення студентами сутності норм права національного та зарубіжного законодавства, які регулюють товарно-грошові, інші майнові та особисті немайнові відносини з участю громадян, організацій на засадах юридичної рівності, добросовісності, розумності, справедливості та широкої свободи суб'єктів у визначенні своїх прав та обов'язків; поглибленню знань студентів щодо загальних понять цивільно-правових інститутів та особливостей різних правових систем сучасного світу.

По завершенню вивчення дисципліни «Порівняльне цивільне право» студенти повинні засвоїти та вільно оперувати спеціальною правовою термінологією у галузі цивільного права різних країн; знати основні положення актів цивільного законодавства різних країн; знати практику застосування цивільного законодавства.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Поняття сутність порівняльного	Розуміти причини виникнення цивільного права. Основні принципи та тенденції розвитку цивільного права. Поняття цивільно-правової	Тести, питання

	цивільного права	системи (сім'ї). Основні складові цивільно-правової системи. Основні цивільно-правові системи сучасного світу.	
2/2	Тема 2. Поняття та види джерел цивільного права: порівняльний аналіз	Знати поняття джерел цивільного права зарубіжних країн: закони, адміністративні акти. Знати загальну характеристику джерел права Англії, що регулюють цивільні відносини. Роль парламентських актів та делегованого законодавства у регулюванні цивільних відносин. Поняття прецеденту у англійському праві. Особливості правової системи США як федеративної держави. Знати види джерел права ЄС, правила їх застосування. Загальну характеристику окремих джерел, що мають особливо важливе значення для регулювання цивільних відносин.	Кейси
2/2	Тема 3. Цивільні правовідносини: порівняльний аспект	Знати Поняття цивільних правовідносин. Виникнення цивільних правовідносин на основі законодавства та інших юридичних регуляторів: цивільного договору, установчого документу юридичної особи, звичаю, міжнародного договору, судового прецеденту. Розуміти особливості, притаманні цивільним правовідносинам. Суб'єкти цивільно-правових відносин. Види об'єктів цивільно-правових відносин. Суб'єктивне цивільне право. Елементи змісту суб'єктивного цивільного права. Види суб'єктивних цивільних обов'язків. Види цивільних правовідносин.	Тести, питання
2/2	Тема 4. Фізичні особи в цивільному праві: порівняльний аналіз	Знати поняття фізичної особи в цивільному праві зарубіжних країн. Поняття правоздатності в доктрині цивільного права та законодавстві зарубіжних країн. Основні принципи цивільної правоздатності фізичної особи у праві зарубіжних країн. Позбавлення правоздатності.	Кейси
2/2	Тема 5. Юридичні особи в цивільному праві: порівняльний аналіз	Знати поняття та ознаки юридичної особи в різних цивільно-правових системах. Теорії юридичної особи в доктрині цивільного права зарубіжних країн.	Кейси

4/2	Тема 6. Поняття представництва у цивільному праві зарубіжних країн: порівняльний аналіз	Знати поняття представництва в цивільному праві зарубіжних країн. Прямого та законного представництва в країнах континентальної Європи. (Франція, Німеччина).	Тести, питання
2/2	Тема 7. Об'єкти цивільного права	Знати загальне поняття про об'єкти цивільних прав. Виділяти види об'єктів цивільного права. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільного права. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей. Інші об'єкти цивільних прав. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Характеристика окремих видів цінних паперів.	Тести, питання
2/2	Тема 8. Здійснення і захист цивільних прав	Розуміти здійснення цивільних прав та виконання обов'язків юридичних обов'язків. Знати підстави зловживання суб'єктивним цивільним правом. Обмеження цивільних прав. Стимули у цивільному праві. Охорона та захист цивільних прав. Способи захисту цивільних прав. Порядок захисту цивільних прав.	Тести, питання
2/2	Тема 9. Позовна давність в різних цивільно-правових системах	Знати поняття позовної давності та значення її застосування. Загальну характеристику джерел правового регулювання позовної давності. Віднесення позовної давності до матеріального та процесуального права в різних країнах.	Тести, питання
2/2	Тема 10. Речове право в різних цивільно-правових системах	Знати поняття та види речових прав у зарубіжних цивільно-правових системах. Абсолютний характер речових прав. Право слідування та право переваги в речових правах. Об'єкти речових прав в цивільному праві зарубіжних країн. Класифікація об'єктів речового права.	Тести, питання
2/2	Тема 11. Фідуціарна власність у цивільному праві Англії та США	Знати становлення інституту довірчої власності. Зміст фідуціарної власності. Шляхи виникнення довірчої власності. Об'єкт довірчої власності.	Тести, питання
4/4	Тема 12. Володіння в різних цивільно-правових системах	Знати поняття володіння майна. Інститут володіння у французькому праві. Регулювання інституту володіння у праві Німеччини.	Тести, питання, кейси

2/2	Тема 13. Загальні положення про зобов'язальне право.	Знати поняття, елементи та принципи зобов'язального права. Розуміти юридичну природу зобов'язання як правового зв'язку між суб'єктами. Уміти визначати правові наслідки виконання та невиконання зобов'язань.	Тести, питання, кейси
2/2	Тема 14. Підстави виникнення та класифікація зобов'язань за правом різних держав	Знати джерела виникнення зобов'язань у правових системах різних країн. Розуміти класифікацію зобов'язань за критеріями правової природи та функціонального призначення. Уміти порівнювати підходи до формування зобов'язальних правовідносин у різних юрисдикціях.	Тести, питання, кейси
4/4	Тема 15. Цивільно-правові санкції за порушення зобов'язань за правом різних держав	Знати види цивільно-правової відповідальності та санкцій. Розуміти механізми застосування санкцій за невиконання зобов'язань у різних правових системах. Уміти аналізувати правові наслідки порушення договору з урахуванням національної специфіки.	Тести, питання, кейси
4/4	Тема 16. Загальні положення про договори в різних цивільно-правових системах	Знати поняття та ознаки договору як юридичного факту. Розуміти принципи договірної права в контексті порівняльного правознавства. Уміти визначати етапи укладення, зміст і юридичну силу договорів у зарубіжних системах права.	Тести, питання, кейси
4/4	Тема 17. Класифікація договірних конструкцій за цивільним правом України та інших країн.	Знати основні види договірних конструкцій та критерії їх класифікації. Розуміти специфіку правового регулювання окремих типів договорів у різних державах. Уміти співвідносити українське договірне право з правом зарубіжних країн у межах правозастосування.	Тести, питання, кейси
4/4	Тема 18. Забезпечення зобов'язань в цивільному праві зарубіжних країн	Знати види забезпечення виконання зобов'язань (застава, порука, завдаток тощо) у міжнародній практиці. Розуміти мету та правову природу механізмів забезпечення зобов'язань. Уміти аналізувати ефективність засобів забезпечення у контексті права різних країн.	Тести, питання, кейси

4/4	Тема 19. Зобов'язання із заподіяння шкоди в різних цивільно-правових системах	Знати правову конструкцію деліктного зобов'язання та елементи цивільної відповідальності. Розуміти відмінності у підходах до відшкодування шкоди у країнах континентального та англосаксонського права. Уміти встановлювати юридичні підстави для виникнення деліктного зобов'язання.	Тести, питання, кейси
4/4	Тема 20. Авторське право і право промислової власності в зарубіжних цивільно-правових системах	Знати основні інститути авторського права та промислової власності у різних країнах. Розуміти принципи правової охорони об'єктів інтелектуальної власності в міжнародному контексті. Уміти розрізняти підходи до охорони авторських і суміжних прав, патентного права, прав на торговельні марки.	Тести, питання, кейси
2/2	Тема 21. Спадкове право в різних цивільно-правових системах	Знати джерела спадкового права та правові режими спадкування. Розуміти відмінності між інститутами спадкування за законом і за заповітом у порівняльному вимірі. Уміти тлумачити спадкові правовідносини з урахуванням національної специфіки правових систем.	Тести, питання, кейси

Літературні джерела

1. Валке К. Порівняльне право як порівняльне правознавство. Порівняльність правових систем // Порівняльне правознавство. – 2020. – №1-2. – С.31-56.
2. Желдибіна Т. Юридична природа порівняльно-правових досліджень у галузі цивілістики (XIX - початок XX ст.) // Порівняльне правознавство. – 2020. – №1-2. – С.273-281.
3. Саванець Л.М., Поперечна Г.М. Legal regulation for sale of goods and supply digital content in EU – analysis of novelties of new EU Directives. Актуальні проблеми правознавства. 2022. № 2. С.119-124.
4. Стахира Г. М., Саванець Л. М. Концепція договору постачання цифрового контенту в умовах адаптації договірного права України до *acquis communitare* ЄС. Форум Права. 2020. 61(2). С. 56–64. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.3702455>
5. Evans M.D. International private law. - Oxford GB: Oxford University Press, 2020. – 873 p.
6. Klabbers J. Civil law. - Cambridge University Press, 2021. – 370 p.
7. Malcolm N. Sh. Civil Law. - Cambridge University Press, 2021. – 435 p.
8. Poperechna H. Muzyka A., Cherniak O., Lytvyn N., Artemenko O, Shevchenko D. Cosmetology Services in Ukraine: Problems of Legal Regulation. Journal of Forensic Science and Medicine | Published by Wolters Kluwer - Medkno. V.9.Iss.2. 2023. P.137-143 (web of science) DOI: 10.4103/jfsm.jfsm_62_22

9. Poperechna H. Muzyka A., Cherniak O., Lytvyn N., Artemenko O, Shevchenko D. Cosmetology Services in Ukraine: Problems of Legal Regulation. Journal of Forensic Science and Medicine | Published by Wolters Kluwer - Medkno. V.9.Iss.2. 2023. P.137-143 (web of science) DOI: 10.4103/jfsm.jfsm_62_22
10. Rabinovych, M. *EU enlargement policy goes east: Historical and comparative takes on the EU's rule of law conditionality vis-à-vis Ukraine*. *Hague Journal on the Rule of Law*, 2024, Vol. 16, pp. 715–737
11. Savanets L., Baran A., Podkovenko T., Poperechna H., Dyka O. Breach of obligations under agreements for the purchase and sale of goods and supply of digital content in the law of the European Union and Ukraine. *Revista Cuestiones Políticas*, Volumen 41, Número 79. 2023. S.156–171. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4179.11>
12. Sushch, O. *Private International Law of Ukraine in modern conditions*. *Law and Innovative Society*, 2025, № 1(24), с. 10–27. DOI: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2025-1\(24\)-1](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2025-1(24)-1)
13. Wallace R., Martin-Ortega O. *International law*. - London: Sweet & Maxwell Thomson Reuters, 2020. – 392 p.
14. Wiessner S. *General theory of international civil law*. - Leiden etc.: Brill Nijhoff, 2021. – 534 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Шкала оцінювання студентів:

Для заліку

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок,	Модульний контроль планується після	Оцінка визначається як середнє	Модульний контроль планується після	Оцінка визначається як середнє	Оцінка визначається як середнє

отриманих під час практичних занять (з 1 по 4 заняття). Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття та отримати не менше двох оцінок. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle. Поточне оцінювання проводиться шляхом усного опитування, підготовки наукових доповідей, розв'язування задач, тестування через систему Moodle на практичних заняттях.	чотирьох проведених практичних занять та охоплює з 1 по 4 теми, і передбачає виконання 20 тестових завдань та двох задач.	арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять (з 5 по 15 заняття). Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття та отримати не менше п'яти оцінок. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle. Поточне оцінювання проводиться шляхом усного опитування, підготовки наукових доповідей, розв'язування задач, тестування через систему Moodle на практичних заняттях.	проведених 15 практичних занять та охоплює з 5 по 12 теми, і передбачає виконання 20 тестових завдань та двох задач.	арифметичне із оцінок отриманих за виконання завдань тренінгу.	арифметичне із оцінок отриманих за виконання різнопланових завдань щодо підготовки наукової роботи (есе, наукової статті, тез), анотації до наукової статті, участі у наукових конференціях. Модуль «Самостійна робота» може бути зарахованим за результатами підтвердження відповідним сертифікатом участі у Школі польського та європейського права, Школі права Європейського Союзу, Школі європейського договірного права.
---	---	---	--	--	--

Для екзамєну

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять (з 16 по 23 заняття). Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття та отримати не менше чотирьох оцінок. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle. Поточне оцінювання проводиться шляхом усного опитування, підготовки наукових доповідей, розв'язування задач, тестування через систему Moodle на практичних заняттях.	Модульний контроль планується після восьми проведених практичних занять та охоплює з 13 по 17 теми, і передбачає виконання 20 тестових завдань та двох задач.	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять (з 24 по 30 заняття). Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття та отримати не менше трьох оцінок. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle. Поточне оцінювання проводиться шляхом усного опитування, підготовки наукових доповідей, розв'язування задач, тестування через систему Moodle на практичних заняттях.	Модульний контроль планується після проведених 7 практичних занять та охоплює з 18 по 21 теми, і передбачає виконання 20 тестових завдань та двох задач.	Оцінка визначається як середнє арифметичне із оцінок отриманих за виконання завдань щодо тренінгу.	Оцінка визначається як середнє арифметичне із оцінок отриманих за виконання різнопланових завдань щодо підготовки наукової роботи (ессе, наукової статті, тез), анотації до наукової статті, участі у наукових конференціях. Модуль «Самостійна робота» може бути зарахованим за результатами підтвердження відповідним сертифікатом участі у Школі польського та європейського права, Школі права Європейського Союзу, Школі європейського договірної права.	Екзамен охоплює усі теми курсу (21 тема) та передбачає виконання 20 тестових завдань, 2 задачі та 2 теоретичних питання.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)